

Bijlages

Inhoud

E

BIJLAGEN BIJ HET BESTUURSVERSLAG

1. Pensioenbeheer en statistische gegevens
2. Verklaring integriteitsbeleid
3. Code pensioenfondsen
4. Nevenfuncties
5. Maatschappelijk verantwoord beleggen, principes en richtlijnen

1. Pensioenbeheer en statistische gegevens

Overzicht (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden

De volgende tabellen geven naast een overzicht van het totale aantal (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden, ook inzicht in de mutaties per doelgroep. Hoeveel van hen zijn toegetreden, met pensioen gegaan, arbeidsongeschikt geworden of overleden. In het overzicht staan ook het aantal waardeoverdrachten en het aantal mensen dat uit dienst is gegaan.

Statistische gegevens

In de volgende paragrafen staat de ontwikkeling van het aantal (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers in 2021.

	Deelnemers (zonder AO)	Ex- deelnemers	Arbeidsongeschikte deelnemers	Gepensio- neerden	Totaal
Stand per 1 januari	118.050	486.144	4.836	71.190	680.220
Toetreding/hertoetreding	19.981	-4.792	0	0	15.189
Pensionering	-1.053	-4.851	-403	6.307	0
Arbeidsongeschiktheid	-428	-197	625	0	0
Revalidering	11	12	-23	0	0
Overlijden/afkoop/waar- deoverdracht	-2.989	-11.570	-75	-4.011	-18.645
Premievrij gemaakt door uitdienst	-16.145	16.145	0	0	0
Overige oorzaken*	0	12.254	0	0	12.254
Stand per 31 december	117.427	493.145	4.960	73.486	689.018

Verhouding actieve deelnemers vrouw/man					
Naam	2021	2020	2019	2018	2017
Mannen (actieve deelnemers)	88.313	88.882	87.478	84.955	81.876
Vrouwen (actieve deelnemers)	34.074	34.004	33.013	31.482	29.933
Totaal	122.387	122.886	120.491	116.437	111.809

Actieve deelnemers op basis van leeftijd

Leeftijd	2021		2020	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
20-25	10.004	3.110	10.638	3.343
25-30	11.357	3.716	11.474	3.645
30-35	10.271	3.577	10.158	3.498
35-40	8.974	3.366	8.857	3.321
40-45	8.319	3.678	8.269	3.720
45-50	8.565	4.177	9.013	4.350
50-55	10.496	4.955	10.602	4.878
55-60	10.169	4.109	10.081	3.911
60-65	7.911	2.751	7.726	2.663
65-70	2.247	635	2.064	675
Totaal	88.313	34.074	88.882	34.004

Aantal echtscheidingen

Jaar	Aantal
2017	2.880
2018	2.655
2019	2.620
2020	2.617
2021	2.044

Aantal deelnemers met vrijwillige voortzetting

Jaar	Aantal
2017	74
2018	72
2019	65
2020	51
2021	20

Aantal deelnemers met een excedentregeling

Jaar	Aantal
2017	3.022
2018	3.660
2019	3.911
2020	4.090
2021	3.737

Aantal deelnemers met een overgangsregeling

Jaar	Aantal
2017	14.484
2018	13.427
2019	12.472
2020	0
2021	0

Aantal gemoedsbezwaarden

Jaar	Aantal
2017	251
2018	260
2019	258
2020	255
2021	251

Aantallen premievrije voortzetting naar geslacht en in procenten van het aantal actieve deelnemers

	2021	2020	2019	2018	2017
Mannen	3.465	3.386	3.400	3.157	3.062
Vrouwen	1.495	1.450	1.410	1.391	1.308
Totaal	4.960	4.836	4.810	4.548	4.370
Mannen in %	3,92%	3,81%	3,89%	3,72%	3,74%
Vrouwen in %	4,39%	4,26%	4,27%	4,42%	4,37%
Totaal in %	4,05%	3,94%	3,99%	3,91%	3,91%

Uitsplitsing aantal pensioengerechtigden

	2021	2020	2019	2018	2017
Ouderdomspensioen (vanaf 2012 incl. flexpens.)	51.046	48.874	46.701	45.417	44.037
Nabestaandenpensioen (vanaf 2012 incl. ANW)	19.284	19.015	19.432	19.319	19.460
Wezenpensioen	1.301	1.335	1.344	1.334	1.437
AOP	1.855	1.966	2.100	2.192	2.311
Totaal	73.486	71.190	69.577	68.262	67.245

Aantal ex- deelnemers

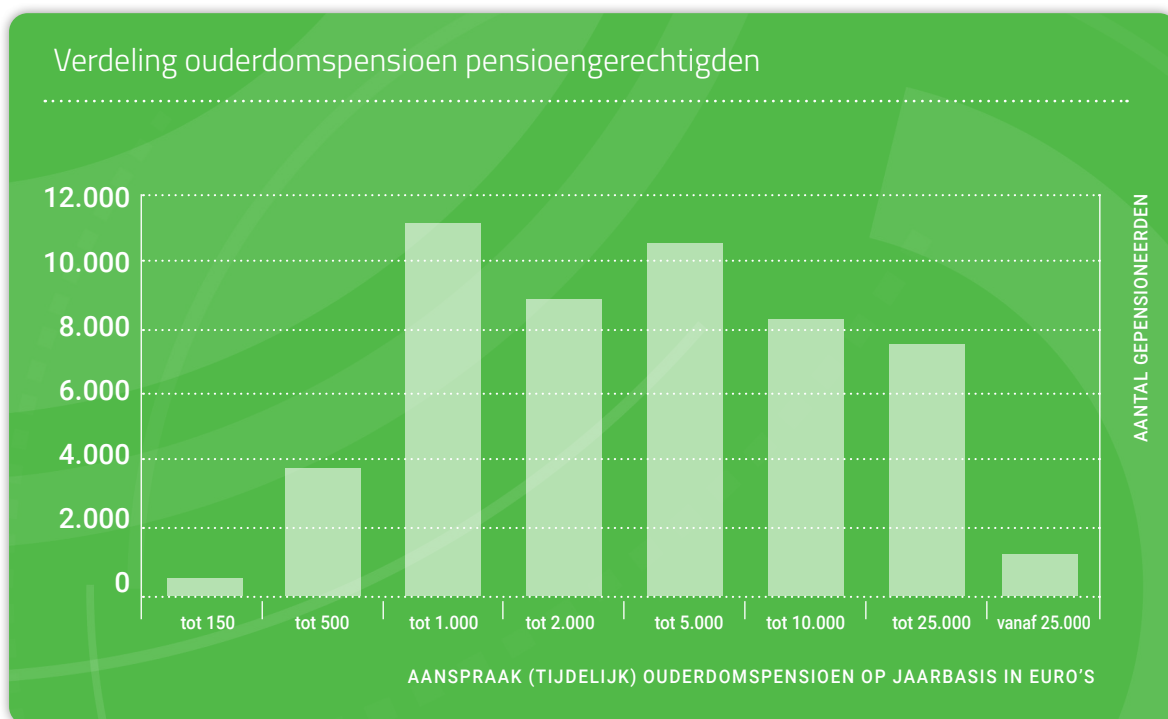
	2021	2020	2019	2018	2017
Mannen (ex-deelnemers)	318.710	314.191	312.919	313.347	308.939
Vrouwen (ex-deelnemers)	174.435	171.953	174.898	174.762	170.881
Totaal	493.145	486.144	487.817	488.109	479.820

Hoogte ingegaan ouderdomspensioen

Het gemiddelde ingegane ouderdomspensioen bedraagt € 5.212.

In de tabel hier onder geven we het aantal voorkomende uitkeringen per uitkeringshoogte weer.

Flexibiliseringsmogelijkheden

In onze regeling is een groot aantal flexibiliseringsmogelijkheden opgenomen. De onderstaande tabel geeft aan in welke mate deelnemers daarvan gebruik maken bij hun pensioeningang.

Aantal dienstverbanden	2021	2020
Aantal ingegane ouderdomspensioenen	9.571	9.197
Waarvan afgekocht	576	796
Waarvan niet opgevraagd	2.338	2.154
Waarvan ingegaan zonder uitruil	615	971
Waarvan ingegaan met uitruil	6.042	5.276
Totaal	9.571	9.197
<i>De volgende keuzes zijn gemaakt</i>		
Hoog-laag	994	763
Laag-hoog	0	2
Vervroegen	5.820	5.067
AOW-compensatie	2	3
Uitruil OP-PP	246	99
Uitruil PP-OP-keuze	1.023	942
Uitruil PP-OP-geen Partner	115	107
Totaal	8.200	6.983

Onze deelnemers maken vooral gebruik van de mogelijkheid vervroegd met pensioen te gaan. De meest door hen genoemde reden is dat ze al voor hun 68e AOW ontvangen. Ze willen hun pensioen tegelijk met hun AOW laten ingaan. Uitruil van partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen is een andere mogelijkheid die deelnemers veel benutten. Het totale aantal deelnemers dat gebruikmaakt van een van de uitruilmogelijkheden, is hoger dan het aantal dat de tabel weergeeft.

Dat komt doordat de deelnemers van meerdere flexibiliseringsmogelijkheden gebruik kunnen maken. In de telling geven we er per deelnemer maar één weer.

Aantal werkgevers en werknemers per subsector, inclusief werknemers <21 en >67

	2021		2020	
	Aantal werkgevers	Aantal werknemers	Aantal werkgevers	Aantal werknemers
Glastuinbouw	2.285	23.767	2.298	24.323
Landbouwwerktuigen Exploit. Ondernem.	2.099	20.309	2.087	21.419
Hoveniersbedrijven	3.133	19.031	3.033	19.188
Open teelten	3.353	16.908	3.348	18.280
Dierhouderij	2.390	7.046	2.350	7.475
Tuinzaadbedrijven	88	6.008	92	6.491
Bos en Natuur	198	2.322	188	2.837
Bedrijfsverzorgingsdiensten	48	2.401	43	2.682
Paddestoelen	124	1.594	127	2.172
Bloembollengroothandel	101	1.426	103	1.527
Groente- en fruitverwerkende Industrie	68	3.283	64	4.772
Varkensverbetering	11	275	11	566
Geen cao van toepassing	99	9.516	104	4.959
Overig	144	8.036	146	6.870
Totaal	14.141	121.922	13.994	123.561

Verdeling loonsom

	2021	2020
Glastuinbouw	704.501.682	686.457.818
Landbouwwerktuigen Exploit. Ondernem.	717.309.102	745.096.423
Hoveniersbedrijven	576.502.239	561.600.790
Open teelten	451.823.115	465.577.343
Dierhouderij	187.621.917	198.723.289
Tuinzaadbedrijven	302.233.094	327.321.316
Bos en Natuur	133.345.767	108.806.485
Bedrijfsverzorgingsdiensten	73.891.304	83.725.772
Paddenstoelen	31.203.312	46.035.044
Bloembollengroothandel	46.451.022	53.462.433
Groente- en fruitverwerkende industrie	135.088.467	190.598.250
Varkensverbetering	13.826.534	28.200.205
Overig	672.838.263	443.115.551
Totaal	4.046.635.818	3.938.720.718

2. Verklaring naleving integriteitsbeleid

BPL Pensioen heeft een interne en externe compliance officer aangesteld. De interne compliance officer is werkzaam voor het pensioenfonds via het bestuursbureau. De externe compliance officer is het Nederlands Compliance Instituut (NCI). In de jaarlijkse compliancerapportage wordt het compliance raamwerk beoordeelt. Indien nodig zijn in deze rapportage aanbevelingen opgenomen om aanvullende maatregelen te treffen.

In de Pensioenwet is bepaald dat een pensioenfonds zorgdraagt voor een integere en beheerste bedrijfsvoering (artikel 143). In het Besluit financieel toetsingskader is dit nader uitgewerkt (artikelen 18 tot en met 20). BPL Pensioen hanteert hiertoe onder meer een gedragscode. De gedragscode is van toepassing op alle personen die aan ons pensioenfonds zijn verbonden en heeft onder meer betrekking op vertrouwelijkheid van informatie, nevenfuncties en melding van belangenconflicten. Het toezicht op de naleving van wettelijke regels en regels die voortvloeien uit de gedragscode is uitbesteed aan de compliance officer. Dit toezicht heeft mede ten doel reputatieschade te voorkomen en daarmee het integriteitsrisico voor BPL Pensioen zo veel mogelijk te beperken. De compliance officer rapporteert ons bestuur jaarlijks, of zoveel vaker als noodzakelijk is, over de uitkomsten van verricht onderzoek.

De compliance officer heeft de naleving van de gedragscode en andere compliance regels door het pensioenfonds en de verbonden personen vastgesteld en ons bestuur over de uitkomsten gerapporteerd. De uitvraag van de verbonden personen op de thema's, zoals beschreven in de gedragscode, heeft geen bijzonderheden opgeleverd. Overtreding van de gedragscode is niet vastgesteld. In deel D van dit jaarverslag, is een overzicht opgenomen van de relevante nevenfuncties van de bestuurders. Het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie is toegestaan na goedkeuring door ons bestuur. Ons bestuur beoordeelt of er sprake is van een mogelijk belangenconflict. Het integriteitsbeleid besteedt naast de gedragscode ook aandacht aan onderwerpen als fraude, voorwetenschap en zorgplicht richting de deelnemer. Daarnaast is integriteit onderdeel van diverse beleidsdocumenten zoals het uitbestedingsbeleid, beloningsbeleid en beleggingsbeleid. Er hebben zich in 2021 geen integriteitsincidenten voorgedaan.

Mevr. mr. K.M. Westerhoff CCP
Interne compliance officer

3. Naleving Code Pensioenfondsen

Rapportagenorm	Vindplaats van de norm in het jaarverslag
Vertrouwen waarmaken	
5. Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	✓ Hoofdstuk 1 en Hoofdstuk 5
Kwaliteit nastreven	
31. De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, alsook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	✓ Hoofdstuk 1.12 en 1.13
33. In zowel het bestuur als in het VO of het BO is ten minste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	✗ Hoofdstuk 1.10 en 1.12
Toezicht houden en inspraak waarborgen	
47. Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	✓ Hoofdstuk 8
58. Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	✓ Voorwoord en Deel A
62. Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	✓ Hoofdstuk 4 en Bijlage 6
64. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	✓ Hoofdstuk 1.10 en Bijlage 3
65. Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillen-procedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	✓ Hoofdstuk 3

4. Overzicht nevenfuncties

Stand van zaken per 15 april 2022

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
J.M. Buckens	Werkgevers-voorzitter	- St. Pensioenfonds Zorg en Welzijn, voorzitter RvT - Tilburg Trappers, voorzitter RvT - St. Vrienden Sterk Huis, bestuurder - Colland Sectorraad, bestuurder
J. den Dekker	Bestuurder	- Plantum, sr. beleidsmedewerker - Mobiliteitscentrum Glastuinbouw, voorzitter - Sectorcommissie Glastuinbouw, bestuurder - St. Colland Arbeidsmarktbeleid, plv bestuurder - Zendingscommissie hervormde gemeente, voorzitter - Diaconie hervormde gemeente Oud-Beijerland, lid
S.M. van Meer	Bestuurder	- Hogeschool Windesheim, docent - VIA-scholen, voorzitter commissie van beroep - Colland Sectorraad, bestuurder - Nuborgh College Elburg, voorzitter RvT
L.L. Gastelaars	Bestuurder	- St. Pensioenfonds Citigroup Nederland, bestuurder, SFH RB - St. Pensioenfonds Koninklijke Cosun, bestuurder, SFH RB - Gastelaars Pensioen en Risicomgmt B.V., eigenaar
M.H. Rosenberg	Bestuurder	- Bpf Schilders, bestuurder - St. Pf Woningcorporaties, bestuurder - Docent SPO - Pf Pepsico NL, voorzitter BAC
W.P.C. van den Nieuwenhof	Bestuurder	- St. Pensioenfonds Koninklijke Cosun, bestuurder
G.P.C.M. Riemen	Werknemers-voorzitter	- FNV, vakbondsbestuurder - Basketbalvereniging BlueDrakes, voorzitter - CZ-groep, lid ledenraad - RAM, eenmanszaak - Volt NL, deelname expertgroep Pensioenen
H.W.T de Vaan	Bestuurder	- CNV Vakmensen, vakbondsbestuurder - BPF Architectenbureaus, vice-voorzitter bestuur - Ministerie SZW informatieplatformwerkgroep pensioenakkoord, deelnemer

Stand van zaken per 15 april 2022

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
M.E. Sluis	Bestuurder	- CJI Management, eenmanszaak - NZa, interim opdracht - St. Maatschappelijke Ondersteuning Zaanstreek Waterland, bestuurder - Stichting Peutersaen, bestuurder - Ninox Diensten BV, bestuurder - PSZ Pinkeltje, bestuurder
H.G.E. Douma	Bestuurder	- LTO Noord, bestuurder /wnd. voorzitter - St. Steunfonds LTO Noord, bestuurder - St. Innovatiefonds LTO Noord, bestuurder - SBB, bestuurder - Portefeuillehouder Ondernemerschap en Onderwijs - Colland Sectorraad, bestuurder - St. Colland Arbeidsmarkt, bestuurder - SAZAS, lid RvC - SIVA, voorzitter bestuur - PRIVON, voorzitter bestuur - CBS (vermogensbeheerder), bestuurder - Maatschap H.G.E. Douma en JW vd Wal zeugenbedrijf, maat
E.J.J. Vlastuin	Bestuurder	- Pensioenfonds Cap Gemini, lid RvT - Pensioenfonds Kappers, interim SFH RB - Solidez, Lid RvT - Wijf met Bedrijf, eenmanszaak

Dit hoofdstuk hoort bij hoofdstuk 4 van deel b van het bestuursverslag.

5. Maatschappelijk verantwoord beleggen, principes en richtlijnen

BPL Pensioen is ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment (PRI). Hiermee hebben we ons gecommitteerd aan 6 principes. In onderstaande tabellen lichten wij toe hoe wij deze principes hebben nageleefd.

PRINCIPE 1: We zullen ESG-kwesties opnemen in investeringsanalyse en besluitvormingsprocessen.

Mogelijke acties	Toelichting
Pak ESG-kwesties aan in verklaringen over het beleggingsbeleid.	✓ Onze aanpak van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) is uitgewerkt in het overkoepelend MVB beleid. Dit document is beschikbaar op de website.
Ondersteuning van de ontwikkeling van ESG-gerelateerde tools, meetwaarden en analyses.	✓ Via onze fiduciair vermogensbeheerder en via collectieve engagement strategieën, ondersteunen we de ontwikkeling van ESG-gerelateerde tools en standaarden.
Beoordeel de mogelijkheden van externe vermogensbeheerders om ESG-kwesties op te nemen.	✓ Voor al onze discretionaire aandelen-, vastrentende waarden en vastgoedmandaten zijn er afspraken gemaakt met de vermogensbeheerders om de ESG-karakteristieken van de portefeuille te verbeteren.
Vraag aanbieders van beleggingsdiensten (zoals financiële analisten, consultants, makelaars, onderzoeksbureaus of rating-bedrijven) om ESG-factoren te integreren in zich ontwikkelende onderzoeken en analyses.	✓ Aan onze vermogensbeheerders is het belang dat wij hechten aan MVB kenbaar gemaakt. Duurzaamheidsrisico's dienen terug te komen in onderzoeken en analyses.

PRINCIPE 2: We zullen actieve eigenaren zijn en ESG-kwesties opnemen in ons betrokken beleggerbeleid en bij de uitvoering van ons beleggingsbeleid

Mogelijke acties	Toelichting
Ontwikkel en maak een actief betrokkenheidsbeleid dat in overeenstemming is met de principes.	✔ Ons betrokken beleggerbeleid is een belangrijk onderdeel van ons overkoepelend MVB-beleid.
Oefen stemrecht uit of bewaak de naleving van het stembeleid.	✔ Wij voeren ons stemrecht uit voor de gehele discretionaire aandelenportefeuille. We zijn via een online monitoringssysteem transparant over ons stemgedrag.
Ontwikkel een engagementprogramma.	✔ Ons engagementbeleid staat centraal in ons betrokken beleggerbeleid. We rapporteren ieder halfjaar over de resultaten van onze engagement inspanningen.
Betrek bedrijven bij ESG-kwesties.	✔ Dit doen wij direct via onze engagementstrategieën. En ook via deelname in het 'Diepe Spoor' van het IMVB-convenant. Daarin zoeken we samen met maatschappelijke organisaties en bedrijven naar oplossingen voor duurzaamheidsrisico's.
Neem deel aan initiatieven voor gezamenlijke betrokkenheid.	✔ Via onze fiduciair vermogensbeheerder nemen we deel aan meerdere collectieve engagementtrajecten. We rapporteren ieder halfjaar op onze website over de voortgang van deze trajecten.

PRINCIPE 3: We vragen van de entiteiten waarin we beleggen passende informatie over ESG-kwesties

Mogelijke acties	Toelichting
Vraag om gestandaardiseerde rapportage over ESG-kwesties Vraag om ESG-kwesties te integreren in financiële jaarverslagen. Vraag informatie aan bedrijven over het aanne- men/naleven van relevante normen, standaar- den, gedragscodes of internationale initiatie- ven (zoals het UN Global Compact).	✓ Onze collectieve engagementinspanningen zijn gericht op standaardisatie van ESG-gegevens en het verhogen van kwaliteit van rapportagestandaarden. Waar mogelijk en nodig nemen we internationale gedragsnormen en codes hierbij in acht.
Ondersteun initiatieven en resoluties van aandeelhouders die ESG-openbaarmaking bevorderen.	✓ De grondhouding is dat wij positief staan tegenover resoluties van aandeelhouders die ESG-openbaarmaking bevorderen en deze ook steunen. Iedere resolutie beoordelen we op waarde, in context van de situatie en voorliggende feiten. Via ons MVB halfjaarrapport leggen wij verantwoording af over ons stemgedrag op dergelijke resoluties.

PRINCIPE 4: We bevorderen de acceptatie en implementatie van de principes binnen de beleggingssector

Mogelijke acties	Toelichting
Neem Principles-gerelateerde vereisten op in verzoeken om voorstellen (RFP's). Communiceer ESG-verwachtingen aan aanbieders van beleggingsdiensten. Herzie relaties met serviceproviders die niet voldoen aan de ESG-verwachtingen.	✓ Voor vermogensbeheerders zijn MVB-vereisten onderdeel van het selectie-, aanstellings- en monitoringstraject.
Stem de beleggingsmandaten, monitorprocedures, prestatie-indicatoren en stimuleringsstructuren dienovereenkomstig af (zorg er bijvoorbeeld voor dat beleggingsbeheerprocessen waar nodig een afspiegeling zijn van de lange termijn).	✓ MVB-verwachtingen en -vereisten zijn opgenomen in de mandaatrichtlijnen van de individuele beleggingsstrategieën. Voor de 'overlay' MVB-instrumenten (engagement-, stem-, en uitsluitingsbeleid) zijn afspraken gemaakt in de Dienst-verleningsovereenkomst met onze fiduciair vermogensbeheerder.
Ondersteuning van de ontwikkeling van tools voor het benchmarken van ESG-integratie.	✓ Wij hanteren maatwerkindices waarin onze ESG-integratiestrategie volledig verwerkt is.

PRINCIPE 5: We werken samen om onze effectiviteit bij de implementatie van de principes te vergroten

Mogelijke acties	Toelichting
Ondersteuning van / deelnemen aan netwerken en informatieplatforms om tools te delen, middelen te bundelen en gebruik te maken van rapportage voor investeerders als een bron van leren.	✓ We nemen deel aan het 'Diepe Spoor' van het IMVB-convenant. Hierin werken we met de sector en maatschappelijke organisaties samen om duurzaamheidskwesties effectiever te aan te kaarten.
Pak relevante opkomende problemen collectief aan. Ontwikkel of ondersteun passende samenwerkingsinitiatieven.	✓ Aanvullend ondersteunen we meerdere internationale collectieve samenwerkingsverbanden.

PRINCIPE 6: We zullen elk verslag uitbrengen over onze activiteiten en de voortgang bij het implementeren van de principes

Mogelijke acties	Toelichting
Maak bekend hoe ESG-kwesties zijn geïntegreerd in beleggingspraktijken. Maak actieve eigendomsactiviteiten bekend (stemmen, engagement en/of beleidsdialoog).	✓ Via onze MVB-rapportages geven wij ieder halfjaar inzicht in de mate waarin en wijze waarop ESG-kwesties zijn geïntegreerd in de beleggingsprocessen. ✓ Via onze MVB-rapportages geven wij ieder halfjaarinzicht in de mate waarin en wijze waarop invulling is gegeven aan het engagement- en stem-programma.
Communiceer met begunstigen over ESG-kwesties en de principes. Rapporteren over de voortgang en / of prestaties met betrekking tot de Principes met behulp van een 'pas toe of leg uit'-benadering. Maak gebruik van rapportage om het bewustzijn te vergroten bij een bredere groep belanghebbenden.	✓ Onze MVB-rapportages zijn publiek beschikbaar op onze website en toegankelijk voor onze deelnemers en andere stakeholders.

VN Global Compact principes en OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers

Toelichting

Het VN Global Compact verlangt van bedrijven dat zij binnen hun invloedssfeer een aantal kernwaarden op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie omarmen, ondersteunen en uitoefenen.

De OESO-richtlijnen zijn aanbevelingen die door de regeringen gezamenlijk worden gedaan aan multinationale ondernemingen. Ze bevatten beginselen en normen voor goed gedrag, in overeenstemming met de van toepassing zijnde wetgeving en internationaal erkende normen. OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers biedt de interpretatie van de OESO-richtlijnen. In het IMVB-Convenant is afgesproken dat Partijen het richtsnoer zien als leidraad voor de implementatie van het Convenant.

De UN Guiding Principles zijn door de VN opgestelde richtlijnen die duidelijk maken wat de rol van staten is en welke verantwoordelijkheid het bedrijfsleven heeft in relatie tot mensenrechten. De UNGP's zijn een aanvulling op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere mensenrechtenstandaarden.

Naast de financiële risico's voor het pensioenfonds wegen de OESO-richtlijnen en UNGP's ook de risico's en de mogelijke ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren en op belanghebbenden in de (beleggings-)keten mee. Belanghebbenden in deze context zijn de mensen die bijvoorbeeld in de omgeving van een fabriek of plantage wonen of er werken.

✓ We toetsen ieder jaar de mate en wijze waarop de activiteiten van ondernemingen in strijd zijn met de genoemde principes. Bij onvoldoende naleving van de principes starten we een dialoog. Bij grove en structurele schendingen overwegen we uitsluiting van de onderneming.

✓ Maatschappelijke waardecreatie op de lange termijn is een doelstelling van ons MVB-beleid. We committeren ons aan het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers. De verschillende stappen van due diligence volgens de OESO-richtlijnen, nemen we in acht bij de beoordeling van de mogelijke ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen

Richtlijnen voor CO₂-metingen

Broeikasgasprotocol

Het broeikasgasprotocol biedt richtlijnen voor het inventariseren en rapporteren van CO₂-emissies. Het protocol heeft betrekking op zeven broeikasgassen. Deze broeikasgassen hebben een verschillende invloed op de klimaatverandering, die wordt uitgedrukt in een global warming potential (GWP). De invloed van een gas op de opwarming wordt gerelateerd aan die van een hoeveelheid CO₂, uitgedrukt in CO₂-equivalenten.

Het protocol maakt op basis van de herkomst van een broeikasgas onderscheid in verschillende scopes: scope 1 (eigen activiteiten), scope 2 (afname energie van derden) of scope 3 (een activiteit door andere partijen in de gehele waardeketen). Door de verschillende scopes van de broeikasgassen bij elkaar op te tellen, ontstaat een overzichtelijk beeld van de CO₂-voetafdruk.

CO₂-emissies

Onder CO₂-emissies wordt de CO₂-uitstoot van de aandelenportefeuille per miljoen euro geïnvesteerd vermogen inzichtelijk gemaakt. De CO₂-uitstoot van een onderneming wordt naar verhouding toegekend aan de uitstoot van de portefeuille. Bij bezit van 1% van de aandelen wordt 1% van de emissies meegewogen in de CO₂-emissies.

De totale emissies voor een portefeuille worden genormaliseerd op basis van de marktwaarde van de portefeuille. De voetafdruk wordt uiteindelijk uitgedrukt in ton CO₂ per miljoen euro geïnvesteerd vermogen.

Deze maatstaf en methodiek wordt aanbevolen door het Nederlandse Platform Carbon Accounting Financials (pcaf) en wordt op de aandelenportefeuille toegepast.

CO₂-intensiteit

Met de CO₂-intensiteit wordt de blootstelling van de portefeuille aan CO₂-intensieve bedrijven inzichtelijk gemaakt. CO₂-intensiteit wordt bepaald door de CO₂-emissies van een bedrijf af te zetten tegen de gegenereerde omzet (in miljoen USD) van dat bedrijf.

De CO₂-intensiteit van de portefeuille wordt bepaald aan de hand van de gewogen gemiddelde CO₂-intensiteit methodiek (weighted average carbon intensity). De CO₂-intensiteit (CO₂ per miljoen dollar omzet) van een onderneming wordt toegekend aan de portefeuille op basis van het portfolio-gewicht. Deze maatstaf en methodiek wordt aanbevolen door de TCFD en wordt op de aandelen- en creditportefeuille toegepast.

Toelichting

✓ Voor de berekening van de CO₂-emissies en -intensiteit van de aandelen en creditportefeuille zijn 3 emissies buiten beschouwing gelaten. Bedrijven rapporteren over deze emissies nog niet consequent. Dit leidt mogelijk ook tot ongewenste dubbel-tellingen in de portefeuille.

✓ De berekeningen van de CO₂-emissies en -intensiteit zijn gebaseerd op de CO₂-uitstoot van de ondernemingen uit 2019. Deze data zijn ingekocht bij MSCI ESG. De CO₂-emissies zijn voor ruim 99% van de aandelenportefeuille in kaart gebracht. Voor de creditportefeuille ligt de reikwijdte op circa 91%.

